

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

معنی الأديب

مبحث «سَيِّمَا، عَدَا، عَسَى»

جلسه ۳۹

استاد وافى

بحث «سَيِّمَا»:

الف: اعراب «لاسيما» :

۱. نصب بنا بر حاليت

۲. نصب بنا بر اين كه اسم «لا» نفى جنس باشد

ب: اعراب اسم بعد «لاسيما»:

۱. رفع: خبر براى ضميرى محذوف.

۲. جر: مضاف اليه كلمه «سيما» كه كلمه «ماء» زائده است (بهترين وجه)

۳. نصب: بنا بر تميز بودن، البته بايد نكره باشد.

بحث: «عَدَا»:

در همه بحث ها مانند «خلا» است.

بحث «عَسَى»:

۱. به معنای ترجی و امید در مورد شیء محبوب است: (فَأَوْلَيْكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ)

۲. اشفاق و ترساندن از مکروه: «عسى أن تروا هذا الأمر من بعد هذا اليوم تُنتضى فيه السيوف

وتخان فيه العهود»

وجوه استعمال:

۱. عسى + اسم + أن + فعل مضارع مثلاً: «عسى زيد أن يقوم» كه در اين صورت براى «عسى»

چند وجه قابل تصور است:

مرکز مجرب زبان فارسی

الف: از افعال ناقصه مثل «کان»

ب: فعل متعدی به منزله «قارب»

ج: فعل لازم به منزله «قرب»

ImamSadiq.tv د: فعل ناقص ولی «ان+مضارع» بدل اشتمال و جانشین دو جزء است.

۲. عسی + أن + فعل مضارع، عسی ان یقوم زید: در این صورت «عسی» تام است.

۳. عسی + فعل مضارع، (عسی الکرْبُ الذی أمسیتَ فیهِ * یكون وراءَ فرجِ قریبُ)

۴. عسی + سین + مضارع، (عسی طیبی من طیبی بعدَ هذه * سَطْفِی غُلَاتِ الْکُلِّی وَالْجَوَانِحِ)

۵. عسی + اسم، (أکثرتَ فی العذل مُلحاً دائماً * لا تُکثِرُنْ إتی عسیت صائماً)

۶. عسای، عساک، عساه ...

۷. عسی + مبتداء و خبر، "عسی زید قائم" اسمش ضمیر شأن و جمله بعدی خبر است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv